

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Bizans Sanatı I							
Ders Kodu		SAT285		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	3	İş Yüğü	75 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Bu dersin amacı, öğrencilerin Bizans Sanatı ve kültürü hakkında genel bilgiler edinmelerini, Bizans Sanatı terminolojisi ve araştırma yöntemlerini kavramalarını amaçlar. Derste, Hristiyanlığın ortaya çıkışı ile başlayan süreçte, ilk Hristiyan topluluğun oluşumu ve Hristiyanlığın yayılmaya başladığı Erken Hristiyanlık Dönemi ibadet mekânları incelenmektedir. Bu ders, öğrencilerin Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde bir ibadet mekânı olarak Kilise mimarisinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile plan özelliklerini öğrenmelerini; dönemin yapısal karakterini çözümleyerek kavramalarını amaçlar.							
Özet İçeriği		Bizans Sanatının tanımı, dünyada ve Türkiye’de bir bilim dalı haline gelişi, dönemleri, Bizans Sanatı terminolojisi, Bizans Sanatı araştırma yöntemleri. Konstantinopolis’in kuruluşu ve ilk imar faaliyetleri. 313 Milano Fermanı ile birlikte, Hristiyanlığın serbest bir inanç olmasıyla ortaya çıkan ilk anıtsal kiliselerden 9. yüzyıla kadar Anadolu ve Akdeniz çevresindeki inşa edilmiş olan kiliseler, plan şekillerine göre, gruplara ayrılarak ele alınmaktadır. Roma gelenekli Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemi Anıtsal Dini Mimarlık örnekleri içinde: Bazilikalar: Helenistik Bazilikalar, Tonoğlu Bazilikalar, Kubbeli Bazilikalar.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	R. Krautheimer, Early Christian and Byzantine Architecture, Pelican History of Art, Harmondsworth:Penguin Book, 1965.
2	C. Mango (Çev. M. Kadiroğlu), Bizans Mimarisi, Ankara, 2006.
3	Guntram Koch (Çev. A. Aydın), Erken Hristiyan Sanatı, İstanbul, 2007.
4	S. Eyice, Karadağ (Binbir Kilise) ve Karaman Çevresinde Arkeolojik İncelemeler, İstanbul, 1971.
5	B. Brenk, Spätantike und Frühes Christentum, Oldenburg, 1980.
6	J. Beckwith, Early Christian and Byzantine Art, The Pelican History of Art, 1979.
7	J.R. Mainstone, Hagia Sophia, Thames&Hudson, London, 1988.
8	W. Macdonald, Early Christian and Byzantine Architecture, London, 1968.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Bizans Sanatının tanımı ve Bizans Sanatının Dünyada ve Türkiye’de ortaya çıkışı. Bizans Sanatı Dönemleri.
2	Teorik	Bizans Sanatı terminolojisi.
3	Teorik	Konstantin’in kenti kuruşu ve Erken Bizans dönemi İstanbul panoraması hakkında bilgi.
4	Teorik	Konstantinopolis surları, tarihçesi ve mimarisi.
5	Teorik	Mese ve Forumlar.
6	Teorik	Konstantinopolis Hipodromu, tarihsel evreleri, tarihçesi ve mimarisi.
7	Teorik	Su yapıları hakkında genel bilgi. Su yolları ve sarnıçlar: Valens (Bozdoğan) Kemerli tarihçesi ve mimarisi ile Bazilika (Yerebatan), Binbirdirek ve Aitos Sarnıcı.
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Bizans dini mimarisine giriş. Paganizmden Hristiyanlığa geçiş sürecinin anlatımı, ilk gizli ibadet mekânları.
10	Teorik	Bizans mimarisinde ilk Kiliseler: Bazilikalar. Roma döneminin mahkeme ve toplantı yapıları olan bazilikaların, Hristiyan mimarisine adaptasyonu. Yapı Malzemeleri-teknikler.
11	Teorik	Kilise plan tipi ve terminolojisinin anlatımı, kilisedeki, litürjik mekan ve elemanların örneklerle kavranması.
12	Teorik	Örtü sitemine göre bazilikaların gruplanması Helenistik bazilikalar/ İtalya ve Yunanistan örnekleri.

13	Teorik	Helenistik bazilikalar/ Anadolu ve İstanbul örnekleri.
14	Teorik	Tonozlu bazilikalar/ Karaman ve Karadağ Kiliseleri.
15	Teorik	Kubbeli Bazilikalar: Ortaya çıkışı, tanımı, Mimari Özellikleri. Alahan Manastırı.
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	1	2	42
Bireysel Çalışma	8	0	2	16
Ara Sınav	1	6	1	7
Dönem Sonu Sınavı	1	9	1	10
Toplam İş Yükü (Saat)				75
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				3

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Bizans Sanatı kavramları hakkında genel bilgiler edinme.
2	Bizans Sanatı Dönemlerini öğrenme.
3	Bizans Sanatı'nın dünyada ve Türkiye'de nasıl bir bilim dalı haline geldiğini anlama.
4	Bizans Sanatında sıkça kullanılan bilimsel terimleri öğrenme.
5	Bizans Sanatına ilişkin bilimsel araştırma yöntemlerini kavrama.
6	Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde inşa edilmiş kiliselerin plan ve süsleme özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı ya da farklı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Bizans Mimarisi içindeki yerini değerlendirme.
7	Sivil mimarlık örnekleri arasında su yolları ve sarnıçlar hakkında örnekler eşliğinde genel değerlendirme.
8	İnsan-İnanç-İbadet-Mekan ilişkilerini ve bunun mimariyi biçimlendirmesini tartışma.

Program Çıktıları (Felsefe Programı)

1	Felsefe bilgisine sahip olma ve dış dünyaya bu perspektifle bakma becerisi
2	Felsefi terminolojiye hâkim olma ve bunları kullanabilme
3	Toplumda felsefe eğitimine olan ihtiyacının farkında olma ve felsefe eğitimi verebilecek bir donanımda olma
4	Mantık ilkeleri doğrultusunda tutarlı bir şekilde düşünebilme
5	Felsefe Tarihinin bilgisine sahip olma ve felsefe tarihinde geçen bir konu veya sorun üzerinde fikir yürütebilme
6	Felsefe tarihinin değişik periyotlarında yazılmış felsefi bir metni okuma, anlama ve yorumlama
7	Etik değerleri benimsemiş ve bunların çeşitli meslek gruplarındaki uygulamaları hakkında bilgi sahibi olma
8	Bilimin genel özellikleri ve bilim tarihi hakkında bilgi sahibi olma, bilimin, bilimsel kuramların ve bilimsel sorunların doğası hakkında felsefi bir bakışa sahip olma
9	İnsan haklarını bilme, benimseme ve insan haklarına ilişkin bilincin yaygınlaşmasına katkıda bulunma
10	Alanla ilişkili klasik dilleri veya bir yabancı dili felsefe metni okuyabilecek düzeyde bilme
11	Sosyoloji ve Psikoloji gibi yakın disiplinlere ilişkin temel akımlar, kuramlar ve sorunlar hakkında kanaat sahibi olma
12	Siyasetle ilgili sorunların felsefi yönü hakkında bilgi sahibi olma ve bunlarla ilgili düşünce üretebilme
13	Çağdaş akımlar ve düşünceleri bilme ve bunlarla ilgili güncel tartışmalardan haberdar olma.
14	Türk-İslam düşüncesi ve felsefesi hakkında bilgi sahibi olma
15	Sanat ve sanatın çeşitli alanlarının felsefeyle ilişkisi hakkında bilgi sahibi olma
16	Felsefi bir konu ve sorun üzerine sunum yapabilme veya bilimsel çalışma yapabilme .
17	Din, iman ve tanrı gibi metafizik konularda felsefi bilgi ve bakış açısına sahibi olmak

